CITB MEWN PARTNERIAETH

Prentisiaethau Adeiladu

Canllaw i unigolion sy'n ystyried gyrfa adeiladu

BizEd Projects CIC

citb Cymru Wales

PRENTISIAETHAU

Yn y llyfryn hwn, byddwn yn edrych ar yr hyn y mae prentisiaeth mewn adeiladu yn ei olygu a'i fanteision o gymharu â llwybrau dysgu eraill, megis prifysgol.

Mae'n cynnwys enghreifftiau go iawn o deithiau trawiadol pobl ym maes adeiladu ac mae'n arf gwych i'w ddefnyddio:

- wrth benderfynu ai adeiladu yw'r opsiwn cywir i chi
- cymryd y camau cyntaf i gychwyn eich taith o fewn y diwydiant

Pam dewis Adeiladu?

Mae'r diwydiant adeiladu o'n cwmpas, gan siapio popeth a wnawn yn ein bywydau bob dydd. O adeiladu'r ysgolion ar gyfer y dyfodol, y cartrefi yr ydym yn byw ynddynt, i'r ffyrdd yr ydym yn gyrru arnynt. Heb y seilwaith a ddarperir gan adeiladu, ni all cymdeithas fodern weithredu.

Galw mawr am weithwyr oherwydd prinder sgiliau, gweithwyr yn ymddeol a thechnolegau newydd...

"y diwydiant sy'n tyfu gyflymaf yn y byd – disgwylir iddo dyfu 47% erbyn 2030" (Global Britain, 2021)

"157,000 o swyddi newydd i'w creu ym maes adeiladu erbyn 2026" (CITB, 2021)

'Does dim terfyn mewn gyrfaoedd adeiladu! www.amadeiladu.org

Darllenwch ymlaen am fwy o ffeithiau am Brentisiaethau adeiladu...

BETH YW PRENTISIAETH?

Fel prentis, byddwch yn ennill cyflog wrth ddysgu drwy gwblhau eich hyfforddiant fel rhan o swydd llawn amser â thâl. Mae'n cyfuno 20% o ddysgu mewn coleg neu â darparwr hyfforddiant ag 80% o brofiad ar y safle.

Yn ystod y brentisiaeth byddwch yn gweithio gyda staff profiadol, ar y safle ac mewn darparwr hyfforddiant, wrth ennill cymwysterau trwy ddysgu ymarferol ac academaidd.

Tra bydd eich cyflogwr yn rhoi'r tasgau i chi eu cyflawni, bydd y darparwr hyfforddiant yn rhoi'r sgiliau damcaniaethol i chi i gyflawni'r tasgau hynny.

Pam dewis prentisiaeth?

✔ Enillwch brofiad ymarferol a chymwysterau diwydiant-benodol i roi hwb i'ch gyrfa!

✔ Gallwch ddysgu gan arbenigwyr yn y diwydiant i ddatblygu'r sgiliau a'r profiad penodol sydd eu hangen ar eich crefft ddewisol, wrth elwa o arweiniad a chymorth parhaus.

✔ Gyda channoedd o brentisiaethau amrywiol i ddewis ohonynt, mae rhywbeth at ddant pawb, gan gynnwys Prentisiaethau Gradd.

✔ Yn ddewis amgen hygyrch, hyblyg a hyfyw i brifysgol, bydd prentisiaethau yn eich galluogi i aros ar y blaen i raddedigion trwy ennill profiad swydd-benodol.

Gadewch i ni edrych ar rai o fanteision ac anfanteision prentisiaeth yn erbyn prifysgol?

 © CITB & BizEd Projects CIC 2023

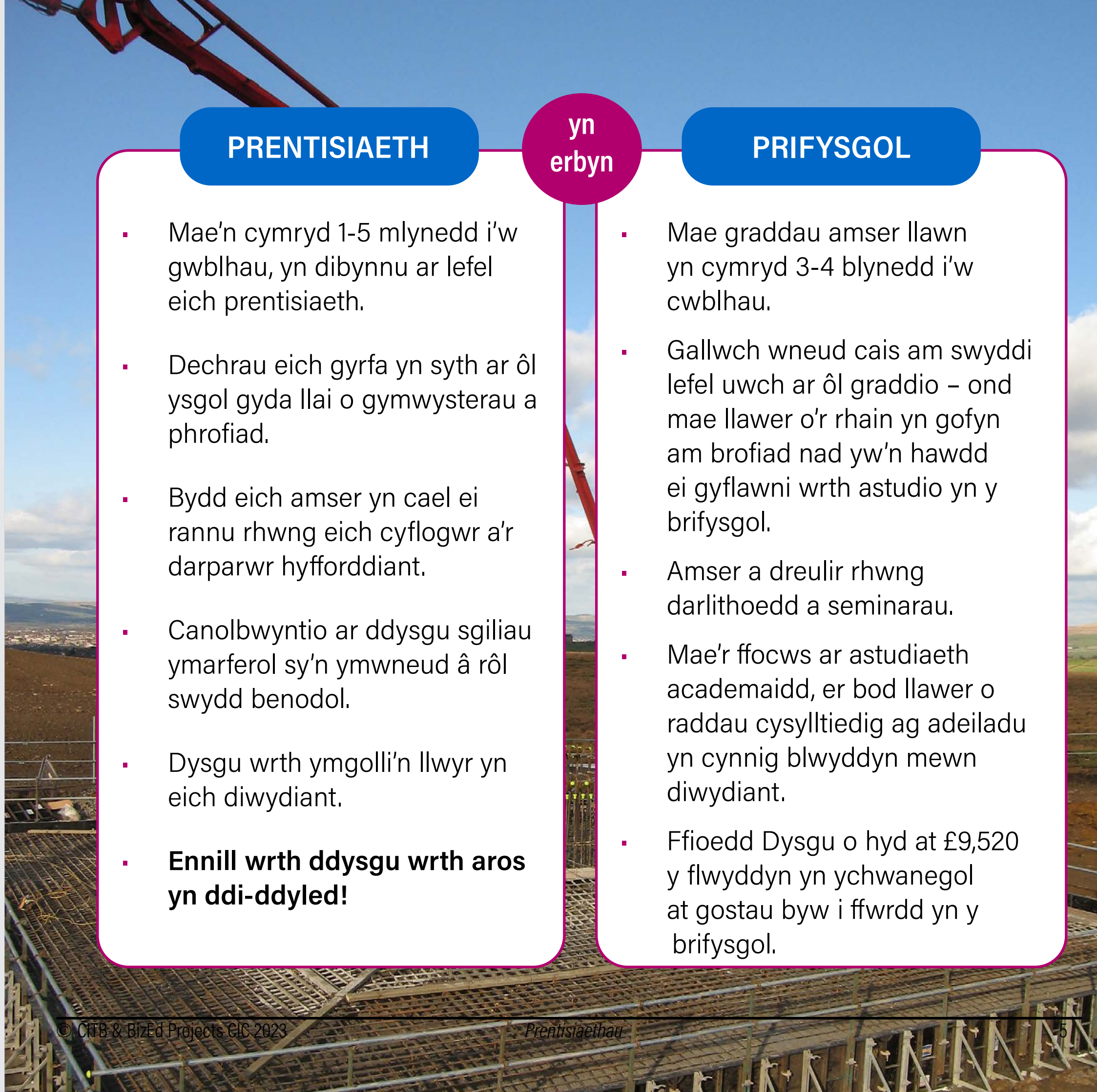

PRENTISIAETH yn erbyn PRIFYSGOL

PRENTISIAETH

- Mae'n cymryd 1-5 mlynedd i'w gwblhau, yn dibynnu ar lefel eich prentisiaeth.
- Dechrau eich gyrfa yn syth ar ôl ysgol gyda llai o gymwysterau a phrofiad.
- Bydd eich amser yn cael ei rannu rhwng eich cyflogwr a'r darparwr hyfforddiant.
- Canolbwyntio ar ddysgu sgiliau ymarferol sy'n ymwneud â rôl swydd benodol.
- Dysgu wrth ymgolli'n llwyr yn eich diwydiant.
- **Ennill wrth ddysgu wrth aros yn ddi-ddyled!**

PRIFYSGOL

- Mae graddau amser llawn yn cymryd 3-4 blynedd i'w cwblhau.
- Gallwch wneud cais am swyddi lefel uwch ar ôl graddio – ond mae llawer o'r rhain yn gofyn am brofiad nad yw'n hawdd ei gyflawni wrth astudio yn y brifysgol.
- Amser a dreulir rhwng darlithoedd a seminarau.
- Mae'r ffocws ar astudiaeth academaidd, er bod llawer o raddau cysylltiedig ag adeiladu yn cynnig blwyddyn mewn diwydiant.
- Ffioedd Dysgu o hyd at £9,520 y flwyddyn yn ychwanegol at gostau byw i ffwrdd yn y brifysgol.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

FELLY, BETH NESAF?

Felly, rydych chi wedi penderfynu mai adeiladu yw'r diwydiant i chi! Efallai na fydd rhai ohonoch yn gwybod pa grefft yr ydych am fynd iddi eto, felly am ragor o wybodaeth a chymorth wrth benderfynu ar y grefft cywir, cliciwch yma.

I'r rhai ohonoch sy'n gwybod pa grefft yr ydych am ei wneud, mae'r ddelwedd ar y dde yn dangos rhai o'r gwahanol lwybrau ac yn rhoi syniad i chi o'r hyn i'w wneud nesaf.

Cyrsiau coleg amser llawn

Cofrestrwch ar gwrs amser llawn yn y coleg i gael sgiliau, profiad, a chymhwyster yn eich crefft ddewisol gan eich gwneud yn ymgeisydd mwy dymunol ar gyfer prentisiaethau.

Os nad ydych yn barod am waith llawn amser mae hon yn ffordd wych o gychwyn eich taith ar eich cyflymder eich hun ac ennill y gofynion mynediad gofynnol os oes angen, h.y. TGAU Mathemateg a Saesneg.

Unwaith y byddwch wedi cofrestru ar gwrs amser llawn gallwch barhau i chwilio a gwneud cais am brentisiaethau. Os byddwch yn llwyddiannus byddwch yn gallu trosglwyddo i'r cwrs prentisiaeth.

Chwilio am brentisiaeth

Mae llawer o gyflogwyr yn hysbysebu eu cyfleoedd ar-lein a gallwch ddechrau eich chwiliad yma neu drwy wefannau hysbysebu swyddi eraill.

Os ydych chi'n bodloni'r gofynion mynediad gallwch chi ddechrau chwilio nawr am brentisiaeth heb brofiad neu gymwysterau blaenorol.

Bydd cwmnïau yn aml yn cysylltu â cholegau lleol yn uniongyrchol wrth chwilio am ymgeisydd addas

Rydym hefyd yn eich annog i fynd at gyflogwyr lleol yn uniongyrchol wrth ichi chwilio am brentisiaeth.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

LLWYBRAU I BRENTISIAETH

Edrychwch ar y 3 ffordd wahanol hyn y gallwch chi gael mynediad at brentisiaeth Lefel 3.

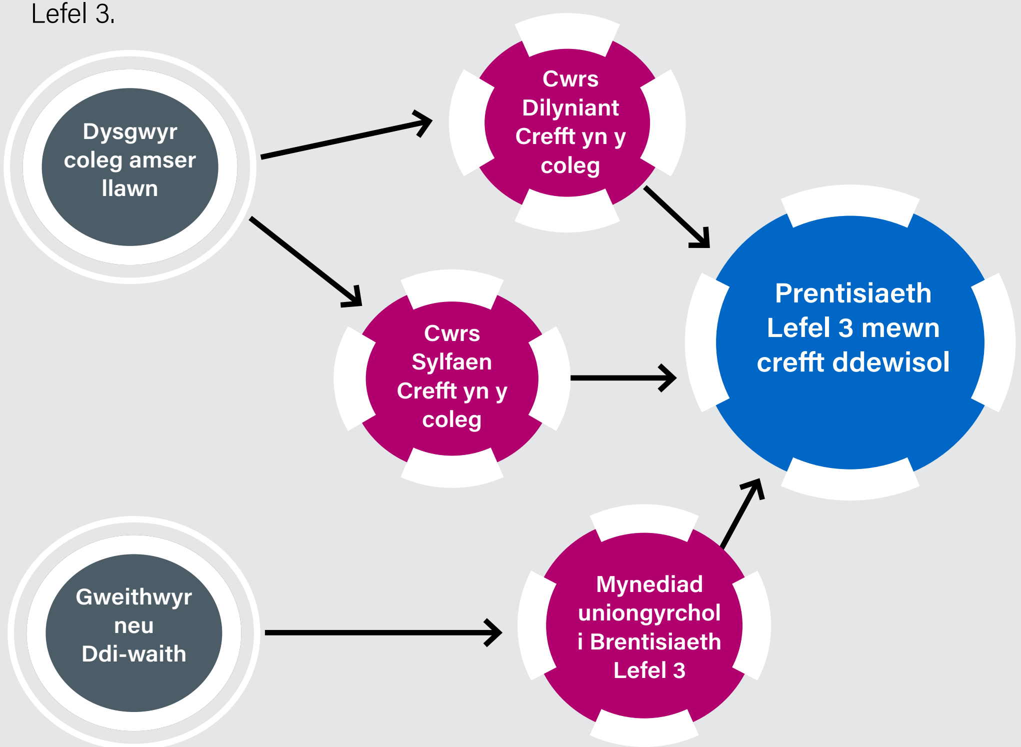

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

AMRYWIAETH MEWN ADEILADU

Mae symudiad amlwg a mawr ei angen o fewn adeiladu i ddealltwriaeth well a derbyniad o'r manteision y mae Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yn eu chwarae.

Ar hyn o bryd, mae'r sector adeiladu yn parhau i fod yn ddiwydiant sy'n cael ei ddominyddu gan ddynion ond yn y blynyddoedd diwethaf bu mwy o ffocws ar wella cynhwysiant ac amrywiaeth gan gyflogwyr a chyrff diwydiant.

Mae gweithlu amrywiol yn dod â syniadau gwahanol i'r bwrdd, gan sicrhau bod yr ystod ehangaf o syniadau'n cael eu harchwilio.

Mae hefyd yn gwneud y diwydiant yn fwy cynrychioliadol o'i gwsmeriaid a'r gymdeithas ehangach.

Mae'r amgylchedd adeiledig ar gyfer pawb a pho fwyaf cynhwysol y gall y diwydiant fod, y mwyaf y bydd yr amgylchedd adeiledig yn gwasanaethu anghenion pawb yn ein cymunedau.

O ba gefndir bynnag yr ydych a sut bynnag y byddwch yn ei nodi, mae lle i chi yn y diwydiant adeiladu.

Mae gennym dipyn o ffordd i fynd o hyd ond gyda'ch cymorth chi, gallwn bontio'r bwlch a datblygu gweithlu sy'n adlewyrchu amrywiaeth ein cymdeithas.

Dewch yn arloeswr amrywiaeth a chynhwysiant mewn adeiladu heddiw!

Image: CITB's annual Women in Construction event

NEWID GYRFA?

Sesiwn Holi ac Ateb gydag Antonia Morgan, o nyrs i Brentis Gwaith Coed ar y Safle Lefel 3

Pam wnaethoch chi symud i brentisiaeth adeiladu?

Roeddwn i'n gweithio fel nyrs ac roeddwn i'n gweld gweithio'n llawn amser ym maes gofal iechyd yn dipyn o straen. I ddechrau, doeddwn i ddim eisiau gadael y proffesiwn yn gyfan gwbl ond roeddwn i eisiau dod o hyd i rywbeth y gallwn o bosibl ei wneud ochr yn ochr â nyrsio.

Rwyf bob amser wedi cael fy mhlesio gan bobl sy'n gallu trwsio pethau a gwneud pethau o'r newydd ac roeddwn i eisiau parhau i wneud rhywbeth ymarferol. Yna dechreuais ymchwilio i wahanol opsiynau hyfforddi ar gyfer gwaith coed. Penderfynais mai prentisiaeth oedd y llwybr cywir i mi gan ei fod wedi rhoi digon o amser i mi fireinio fy sgiliau.

Beth ydych chi'n ei wneud, o ddydd i ddydd?

Mae diwrnod arferol yn dibynnu ar y swydd rydyn ni'n gweithio arni. Un diwrnod efallai y byddwn ni lan yn gosod sgaffaldiau yn ffitio ffasgia plastig ac estyll tywydd a'r diwrnod nesaf gallem fod mewn tŷ Sioraidd yn trwsio hen ddrws derw. Rwy'n hoffi'r amrywiaeth o swyddi a dysgu sgiliau newydd ar hyd y ffordd.

Beth fu eich brwydr fwyaf?

Fel rhywun sy'n ymgymryd â phrentisiaeth yn hŷn, gall fod yn anodd gan ei fod yn aml yn golygu cymryd toriad cyflog. Roeddwn yn ffodus y gallwn fforddio gwneud hynny gan fy mod yn dal i weithio fel nyrs rai penwythnosau, sy'n helpu. Os ydych chi'n teimlo ei fod yn opsiwn i chi, cysylltwch â'ch canolfan hyfforddi leol.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

O NERTH I NERTH!

ASTUDIAETH ACHOS

Sesiwn Holi ac Ateb gydag Elis Dafydd, a gafodd ei benodi gan RV Edwards Roofing fel prentis yn 2022 ac sydd am fod yn gwbl gymwys yn fuan...

Pam wnaethoch chi ddewis adeiladu a phrentisiaeth?

Dyna rydw i wedi bod eisiau ei wneud erioed. Mae fy nhad yn gweithio ym maes adeiladu a thrwy ei helpu a'r swyddi a gefais ar ôl gorffen yn yr ysgol, rwyf wedi bod yn gweithio ym maes adeiladu y rhan fwyaf o'm bywyd.

Ar ôl gweithio gydag adeiladwr cyffredinol a phrofi gwahanol grefftau, toi oedd yr un a fwynheais fwyaf.

Beth ydych chi'n ei wneud, o ddydd i ddydd?

Fel arfer, rydym yn gweithio ar swyddi preswyl yn bennaf, ond mae ein diwrnod yn dibynnu ar y prosiect - gallem fod yn gweithio ar atgyweiriad, yn gwneud gwaith cynnal a chadw arferol neu'n ail-doi adeilad yn gyfan gwbl gan ddefnyddio llechi, plwm, neu deils.

Mae'n gorfforol feichus, ac rydym yn gweithio ar uchder felly mae disgwyl i ni ddringo ysgolion, gan gario gwahanol offer a deunyddiau trwy gydol y dydd. Gall fod yn ddechrau cynnar, felly gallwn wneud yn siŵr ein bod yn gwneud y gwaith yn brydlon, yn enwedig gan fod llawer o'n gwaith yn dibynnu ar y tywydd.

Sut ydych chi'n ei weld a beth ydych chi'n ei fwynhau fwyaf?

Rwyf wrth fy modd bod yn yr awyr agored ac ymdrochi i brosiectau, gan ddefnyddio fy nwylo. Mae gennych chi lawer o gyfeillgarwch yn y swydd hefyd, ac mae'n wych bod gyda thîm da y gallwch chi gael hwyl gyda nhw.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

CHWALU CHWEDLAU

"Dim ond ar gyfer pobl 16-18 oed y mae prentisiaethau."

Nid oes terfyn oedran uchaf ar brentisiaeth, gall unrhyw un 16+ wneud cais. Mae miloedd o brentisiaid adeiladu dros 25 oed ar hyn o bryd. Efallai y byddwch hefyd yn gallu uwchsgilio o fewn eich rôl bresennol gan ddefnyddio rhaglen brentisiaeth.

"Nid yw prentisiaeth yn swydd go iawn."

Ydy! Fel rhan o'r swydd real iawn hon, byddwch yn dysgu, yn ennill profiad, AC yn cael eich talu. Byddwch yn gyflogai gyda chontract cyflogaeth a gwyliau.

"Mae prentisiaid yn talu am eu hyfforddiant."

Anghywir. Yng Nghymru, mae prentisiaethau'n cael eu hariannu'n llawn gan Lywodraeth Cymru felly yn wahanol i brifysgol, gallwch ennill cymhwyster, efallai hyd yn oed gradd, heb orfod cymryd benthyciad myfyriwr.

"Nid yw cyflogau prentisiaethau yn dda."

Mae'r cyflog prentisiaeth yr un fath â'r isafswm cyflog cenedlaethol i rai dan 18 oed. Os ydych yn 19+ bydd eich cyflog yn cynyddu i'r isafswm cyflog cenedlaethol ar gyfer eich oedran ar ôl y 12 mis cyntaf. Mae llawer o gyflogwyr hefyd yn cynnig cyflogau sy'n uwch na'r isafswm.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023
© CITB & BizEd Projects CIC 2023

CYNNYDD GYRFAOEDD

Sesiwn Holi ac Ateb gyda Harriet Silvester, o Brentis Priffyrdd Lefel 2 i Oruchwyliwr Gwaith Priffyrdd

Ar ôl cyflawni ei harholiadau Lefel A sicrhaodd Harriet swydd yn ei chyngor lleol fel Prentis Cynnal a Chadw Priffyrdd, gan ennill sawl cymhwyster ymarferol yn ogystal â'i phrentisiaeth.

Mae hi wedi symud ymlaen i sawl rôl i gael un o'r rolau â'r cyflog uchaf ar yr offer fel gyrrwr graeanu cynnal a chadw gaeaf. Gan symud ymlaen unwaith eto daeth Harriet yn Uwch Dechnegydd Peirianneg, gan ennill cymwysterau mwy ffurfiol, gan gynnwys Tystysgrif Genedlaethol Uwch yn yr Amgylchedd Adeiledig a Diploma NVQ Lefel 4 mewn Goruchwylio Safle Adeiladu. Oherwydd ei phrofiad ymarferol a chymwysterau, llwyddodd i gael ei rôl bresennol fel Goruchwylydd Gwaith Priffyrdd.

Mae Harriet yn enghraifft eithriadol o'r dilyniant sydd ar gael mewn rolau sy'n ymwneud ag adeiladu, gan reoli tîm mawr o staff, dau ddepo, ac archebion gwaith o brosiectau mewnol ac allanol dim ond 6 blynedd ar ôl cwblhau Prentisiaeth Lefel 2.

Pam wnaethoch chi ddewis prentisiaeth dros lwybrau cymhwyster eraill, fel prifysgol, swydd heb hyfforddiant, ac ati?
Nid oedd y Brifysgol yn apelio ataf; Roeddwn yn ansicr beth roeddwn i eisiau ei wneud ac roedd y pwysau o ddewis gradd a allai effeithio ar fy ngyrfa am oes braidd yn ddigalon yn 18 oed.

Dewisais brentisiaeth oherwydd roeddwn i eisiau ennill arian ac ennill cymwysterau mewn crefft gyda'r potensial i fynd â fi i unrhyw gyfeiriad.
Hwn oedd y penderfyniad gorau i mi ei wneud erioed, mewn byd lle mae prifysgol yn dod yn norm, mae gallu gwneud rhywbeth sy'n fy ngwahanu i fy nghyfoedion a chael profiad ymarferol wedi bod o fudd i mi.

Pam wnaethoch chi ddewis Cynnal a Chadw Priffyrdd?
Mae cynnal a chadw priffyrdd yn un o'r crefftau aur hynny...mae'r cymwysterau yr wyf wedi'u hennill yn cael eu cydnabod ac mae galw amdanynt ledled y byd, sy'n fy ngalluogi i weithio dramor neu sefydlu fy musnes fy hun.

Beth fu eich brwydr fwyaf?
Mae bod y "boi newydd" mewn unrhyw sefyllfa yn frawychus ond yn arbennig o frawychus yn 18 oed pan fyddwch chi'n syth allan o'r ysgol. Fy nghyngor i yw cofio bod pawb yn newydd ar un adeg. Mae angen i chi neidio ar bob cyfle i gael hyfforddiant a chymwysterau pellach oherwydd y ffordd gyflymaf i wella a symud ymlaen yn y grefft hon yw casglu cymwysterau sy'n ategu eich profiad.

Beth yw eich cynlluniau?
Er gwaethaf derbyn sawl cynnig i ymuno â chwmnïau eraill mewn rolau tebyg, mae gennyf bob bwriad i barhau â'm gyrfa o fewn fy nghwmni presennol. Dod o hyd i gwmni sy'n eich meithrin chi a'ch dilyniant fydd un o'ch asedau mwyaf.

© CITB & BizEd Projects CIC 2023
© CITB & BizEd Projects CIC 2023

LEFELAU PRENTISIAETH

Mae yna lefelau gwahanol o brentisiaethau, sy'n eich galluogi i gael mynediad ar lefel sy'n iawn i chi a symud ymlaen yn eich gyrfa. Mae pob un yn amrywio o ran hyd, gofynion mynediad a chyflwyniad.

Am ragor o wybodaeth, ewch i wefan Am Adeiladu neu cliciwch yma.

am Adeiladu

Gall y fanyleb amrywio yn dibynnu ar y darparwr prentisiaeth a hyfforddiant.

Canolradd Lefel 2

Cyfwerth â:
5 TGAU graddau A*-C

Gofynion Mynediad:
D mewn TGAU Mathemateg, Saesneg neu Gymraeg Iaith Gyntaf. Nid oes angen unrhyw gymwysterau ffurfiol ar rai.

Hyd: 2 flynedd

Uwch Lefel 3

Cyfwerth â:
2 bás Lefel A/Safon Uwch

Gofynion Mynediad:
A*-C mewn TGAU Mathemateg, Saesneg neu Gymraeg Iaith Gyntaf

Hyd: 2-3 blynedd

Higher Level 4,5,6,7

Cyfwerth â:A Gradd Sylfaen neu radd israddedig blwyddyn 1af.

Gofynion Mynediad: 5 TGAU A*-C, gan gynnwys Mathemateg, Saesneg neu Gymraeg Iaith Gyntaf

Hyd: 2 flynedd

Lefel Gradd 6,7

Equivalent of:
Gradd Anrhydedd Iawn.

Ar hyn o bryd yn cael ei ddatblygu yng Nghymru a bydd yn cynnwys Peirianneg Sifil, Tirfesur, Rheoli Adeiladu a Dylunio

Hyd: 3-5 mlynedd

© CITB & BizEd Projects CIC 2023
© CITB & BizEd Projects CIC 2023

BLE I GANFOD MWY AM BRENTISIAETHAU

De-ddwyrain Cymru

Coleg Penybont, Pencoed
https://www.bridgend.ac.uk/?lang=cy

Pwy i gysylltu â nhw:

Deb Kingman 01656763233
apprenticeship@bridgend.ac.uk

Coleg Caerdydd a'r Fro
https://cavc.ac.uk/cy

Campysau yng Nghaerdydd a'r Barri

Pwy i gysylltu â nhw:

Stewart Woodward 07463275966

swoodward@cavc.co.uk

Coleg Gwent
https://www.coleggwent.ac.uk/cy

Campysau yng Nghasnewydd, Blaenau Gwent

Pwy i gysylltu â nhw:

Kate Walker 01495333294

kate.walker@coleggwent.ac.uk

Coleg Y Cymoedd
https://www.cymoedd.ac.uk/

Campysau yn Aberdâr, Nantgarw, Ystrad Mynach a Chaerffili

Pwy i gysylltu â nhw:

Mike Winter 01443 663163

michael.winter@cymoedd.ac.uk

Coleg Castell-nedd Port Talbot
https://www.nptcgroup.ac.uk/cy/

Campysau yn Aberhonddu, Abertawe, Castell-nedd, Afon

Gogledd Cymru

Coleg Cambria
https://www.cambria.ac.uk/?lang=cy

Campysau yng Nglannau Dyfrdwy a Wrecsam

Pwy i gysylltu â nhw:

0300 30 30 006/
employers@cambria.ac.uk

Grwp Llandrillo Menai
https://www.gllm.ac.uk/cy

Campysau yn Llandrillo-yn-Rhos, y Rhyl, Llangefni a Dolgellau

Pwy i gysylltu â nhw:

Jennifer Jones – Rhos and Rhyl
or Iona – Llangefni and Dolgellau

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

Canolbarth a Gorllewin Cymru

Coleg Ceredigion, Cardigan
https://www.ceredigion.ac.uk

Pwy i gysylltu â nhw:

Tanya Collins 07900 164133

Tanya.collins@ceredigion.ac.uk

Coleg Sir Gar
https://www.colegsirgar.ac.uk/

Campysau yn Rhydaman a Bae Abertawe

Pwy i gysylltu â nhw:

Gareth David

gareth.david@colegsirgar.ac.uk

Coleg Gŵyr
https://www.gcs.ac.uk/cy

Campysau yn Fforestfach, Tycoch a Phen-y-bont ar Ogwr

Pwy i gysylltu â nhw:

Leanne Evans 07824159462

leanne.evans@gowercollegeswansea.ac.uk

Hyfforddiant Ceredigion Training, Aberystwyth
https://www.ceredigiontraining.co.uk

Pwy i gysylltu â nhw:

Craig Davies 07929750921

c.davies40@hctceredigion.org.uk

NPTC Y Drenewydd
https://www.nptcgroup.ac.uk/cy/

Pwy i gysylltu â nhw:

Clare Ward 07500250010

clare.ward@nptcgroup.ac.uk

Coleg Benfro
https://www.pembrokeshire.ac.uk/?lang=cy

Pwy i gysylltu â nhw:

Chris Curtis 07896836771

chrisc@pembrokeshire.ac.uk

Prentisiaethau Arbenigol

Mae yna nifer o brentisiaethau crefft "arbenigol" sy'n cael eu rheoli gan CITB ac sy'n cynnwys mynychu Coleg Saesneg. Os oes angen rhagor o gyngor arnoch, cysylltwch â:

De Cymru
- Peter Carey
- 07778429151
- peter.carey@citb.co.uk

Gogledd a Chanolbarth Cymru
- Alexandra Morris
- 07384 876722
- Alexandra.morris@citb.co.uk

© CITB & BizEd Projects CIC 2023

Gyda diolch i'n cefnogwyr:

I gael rhagor o gymorth a mwy o wybodaeth, cysylltwch â CITB: citb.co.uk/cy-gb/

© CITB & BizEd Projects CIC 2023